

MÁNYOKI ENDRE

Szemközt a pusztulással...

BÁBEL-TORNYOK

A civilizáció évszázadok, évezredek óta el- és elfedi eredendő póreségünket – erre hivatott. Festett ruhákkal és festett gesztusokkal, át- meg átfestett eszmékkal, így-úgy satírozott térképekkel, újramázolt múltakkal és frissen színezett jövőkkel, és tárgyakkal és tárgyakkal próbálkozunk, emberek, csak hogy eltereljük magunktól a gyanút: kevesebbek vagyunk, mint amennyi értéket tulajdonítunk magunknak. Kisebbségek és jelentéktelenebbek. Kiszolgáltatottabbak és esendőbbek. Előre menekülünk időtlen idők óta, ki ne derüljön: ott hátul nincs rendben semmi. Ott, belül.

Félkész városokat, félkész országokat, félkész *rendeket* dobálunk magunk elé: legyen elég gond *odakint*. Elég bizonytalanság. Elég esély a harcra – másokkal. Kerüljön, amibe kerül, legkivált az *ő életükbe*, ha már a miénk odavan. Toljuk, taszigáljuk a törmeléket, *idétlen*.

Halott eszmékből, halott tárgyakkból és halott testekből van elég. Legalább ahhoz, hogy ma torlaszokat építsünk belőlük. Százezer szánalmas Babel-torony készül mindenfelé a Földön, őrzőgő hangzavarban, gyöngyből és szarból, kőből és zongorából, vasból és papírból, csontokból és agyakkból. Százezer Babel-torony épül eleve romokból, eleve rommá. Százezer romhalmazra rohangál az egyetlen emberiség napra nap, s nem hogy egy centivel is közelebb kerüljön az Éghez, nem hogy Isten előtt isteni voltát bizonygassa legalább pogány göggel, legalább méltó társat választva magának egy kilátástalan, de férfias viadalhoz, dehogy! – hanem hogy a kupac tetejére hágva valaki egyetlen dicstelen pillanatra magasabban legyen a többiekénél. Egy fületlen bilivel magasabban.

S amíg *odafent* himbálózunk, minden erőnket, minden ügyességünket összeszedve, hogy a serbli ki ne csússzon alólunk, s le ne bucskázzunk a magasztos oromról, összezúzandó megdicsőült pofánkat, félünk. Félünk ettől a zuhanástól, és félünk a szomszédától, aki a maga szemétdombjára, lám, egy talán tőlünk rabolt sírkövet ráncigál föl, és félelmünkben ordibálni kezdünk.

Csapong a hang a torlaszok fölött, verődik össze-vissza, visszhang visszhanggal ütközik, robajlik az üvöltés, kering szeszélyesen, agyat-fület szaggatva, marva... És *megremegnek akkor mindenek* – a sírkő dörögve legurul, és rendet vág az ellenségben, s a Hegyek Ura kacag, kacag ellenállhatatlanul.

És fölébred. Egymás hegyire-hátára hajigált izzó kövek között, egy kődúban, kőváros lacsakos kőpadján forgolódik anyaszült meztelen. Bőrén a saját körme kaparását érzi, lepedőjén a saját vérének látja. Kevés, kicsi és jelentéktelen. Esendő és kiszolgáltatott. Most nem civil. Most ember.